

Об'єднана українська діаспора виступила на захист України напередодні саміту НАТО в Чикаго

Міжнародна конференція «**Оцінка взаємин між Україною і НАТО напередодні саміту НАТО в Чикаго**» відбулася під егідою Світового конгресу українців (СКУ), Світової конференції українських державницьких організацій (СКУДО), Українського конгресового комітету Америки (УККА), і Конгресу українців Канади (КУК). Метою конференції, яка стала можливою завдяки об'єднанню зусиль представників української діаспори, було привернення уваги учасників саміту НАТО в Чикаго до проблеми реальної загрози, перед якою опинилися демократичне майбуття України та її національна безпека. Співorganізаторами конференції були американський і канадський відділи СКУДО у співпраці з Центром американсько-українських відносин. Господарем конференції був Іллінойський відділ Українського Конгресового Комітету Америки. У підготовці допомагали добровольці з місцевих відділів СУМ і УККА та інші.

Конференція стала міжнародним форумом підтримки України, давши різнобічну оцінку сучасному ставленню уряду України до проголошеної НАТО мети – зміцнення безпеки в євроатлантичному просторі та Європі, яка є цілісною, вільною і перебуває в умовах миру. У конференції взяли участь визначні експерти, які обговорили парадигму утвердження незалежності України, зміцнення її національної безпеки шляхом інтеграції в євроатлантичну структуру, Євросоюз і НАТО. Вони підтримали потребу фундаментальної зміни політики українського уряду в бік демократизації правління, прагнення верховенства закону і утвердження прав людини. Із промовама виступили провідні фахівці з питань політики українського уряду та ролі Євросоюзу, США, Канади і Росії.

Дванадцятигодинна програма конференції містила в собі два круглих столи за участі в кожному семи доповідачів, а також бенкет, під час якого було виголошено дві доповіді. Головував на конференції Павло Бандрівський, заступник голови УККА, відділ Іллінойс, а бенкет вела Марта Фаріон - президент Києво-Могилянської Фундації Америки.

Модератором круглого столу «Бачення України в стратегічній перспективі» був д-р Володимир Зарицький, виконавчий директор Центру «Стосунки США – Україна». Аналітичні доповіді до теми круглого столу були викладені під кутом зору політики США, Канади, ЄС, України, НАТО і Росії. Доповідали **Джон Гербст (John Herbst)**, колишній посол США в Україні, теперішній директор Національного оборонного університетського центру з питань комплексних операцій; **Ендрю Робінсон (Andrew Robinson)**, колишній посол Канади в Україні і теперішній старший співробітник Школи міжнародних справ ім. Патерсона Карлтонського університету; **Аманда Пол (Amanda Paul)**, експерт із питань зовнішньої політики ЄС Брюссельського Центру європейської політики; **Валентин Наливайченко**, колишній директор Служби безпеки України і колишній член Ради національної безпеки й оборони України; **Ян Бжезінський (Jan Brzezinski)**, старший радник Атлантичної Ради і колишній заступник Секретаря оборони США з питань Європи і НАТО, і **Джеймс Шерр (James Sherr)**, старший науковий співробітник Програми з питань Росії та Євразії, з Королівського інституту міжнародних відносин (Chatham House) Великобританія.

Модератором круглого столу «Аналіз співпраці між Україною і НАТО. Чому відбувся розрив стосунків?» був **Igor Kozak**, колишній офіцер канадських збройних сил, що служив у дипломатичних місіях Канади, США, Євросоюзу, ООН і НАТО. Авторитетні доповіді були виголошені з поглядів Європи, США, Канади, України, НАТО і Росії. Доповідачами були **Джеймс Шерр (James Sherr)**, старший науковий співробітник Програми з питань Росії та Євразії, Королівського інституту міжнародних відносин (Chatham House) Великобританія, д-р **Стивен Ларрабі (Stephen Larrabee)**, голова з питань європейської безпеки RAND Corporation; д-р **Любомир Луцюк**, професор політичної географії з Королівського військового коледжу Канади; д-р **Олександр Сушко**, науковий директор Інституту євроатлантичного співробітництва; **Деймон Вілсон (Damon Wilson)**, виконавчий віцепрезидент Атлантичної Ради колишній директор відділу європейської політики в Раді національної безпеки при Білому Домі, **Ян Пекло (Jan Pieklo)**, виконавчий директор Фондації українсько-польської співпраці (PAUCI).

На закінчення конференції виступила **Христина Верещак**, національний президент Об'єднання жінок оборони чотирьох свобод України. Від імені президентів північноамериканських членів-організацій Світової конференції українських державницьких організацій, які є співголовами її організаційного комітету, вона висловила щире вдячність поважним учасникам за змістовні доповіді, що відобразили глибоке розуміння української проблематики, і за підтримку України на її шляху до повноцінної державності.

Протягом бенкету, як зазначалося, було виголошено дві доповіді. Вступне слово про «Національне оновлення України заради науки» мав д-р **Сергій Квіт**, президент Національного університету «Києво-Могилянська Академія», а з основною доповіддю виступив доктор **Володимир Огрізко**, колишній міністр закордонних справ України: «Шлях України до національної державності: перспектива політики Заходу з погляду України – від Брест-Литовська до НАТО-Бухарест».

На завершення бенкету слово взяла **Адріана Буйняк-Вілсон**, національний президент Ліги українок Канади. Вона висловила вдячність учасникам і підкреслила, що така кількість зацікавлених свідчить, що Україна має велику підтримку, і що історична справедливість, збудована на гаслі «Воля народам – воля людині», без сумніву буде встановлена і в Україні.

Особливо важливим підсумком зустрічі була оприлюднена спеціальна заява, ухвалена організаційним комітетом, тобто співголовами конференції. Проголосили заяву Орест Стеців, національний президент Ліги українців Канади, і Стефан Качурак, національний президент Організації оборони чотирьох свобод України. У цій заяві президенти північноамериканських членів-організацій Світової конференції українських державницьких організацій зазначили, що дедалі гірше політичне становище в Україні у супроводі з зусиллями російського режиму здатне підірвати євроатлантичну інтеграцію України, воно становить безпосередню загрозу для безпеки як для самої держави, її критично важливих національних інтересів, так і для миру і стабільності Європи.

Ми визнаємо і підтримуємо зусилля міжнародної громадськості, мета яких є переконати український уряд відмінити свій авторитарний курс і політику.

Ці політичні напрямні серйозно підривають здатність України утримувати відносини з євроатлантичними установами і зміцнювати її безпеку від агресивної політики Росії. Вони

також підкреслюють важливість тривалої заангажованості з Україною з боку членів-держав євроатлантичних установ і також самих цих установ. Україна — демократична, забезпечена своїми кордонами, і на шляху до інтегрування в європейські та євроатлантичні установи — найкраще служила б Євросоюзові, НАТО і євроатлантичному партнерству. Україна, дестабілізована авторитарною політикою і практиками, економічним безладдям, нестримною корупцією і міжнародною ізоляцією, може тільки перешкодити оголошеній НАТО цілі посилення безпеки в євроатлантичному просторі та поняття Європи, яка є цілісна, вільна і живе в умовах миру.

Крім того, не слід недооцінювати роль російського втручання у внутрішні справи України і в дестабілізацію та ізоляцію України. Ця політика набирає швидкості з уваги на використання з боку Росії енергетичних та інших економічних ресурсів як політичну зброю проти України. Не менш тривожними є російські кампанії дезінформації, як наприклад піддавання сумніву саме існування України як європейської держави і характеризування України та інших постсовєтських незалежних країн як невдалі держави. Повноцінне приєднання України до євроатлантичних установ необхідне для збереження її незалежності і суверенітету. Це єдині гарантії її національного виживання.

У підсумковій заяві організатори конференції звернулися із закликом до Президента України Віктора Януковича змінити курс у напрямку встановлення демократії, національної безпеки та економічного добробуту, також закликали НАТО і Євросоюз виступити з підтримкою демократичних сил в Україні і чинити опір відкритим і прихованим зусиллям російського режиму, який намагається відновити свою гегемонію на пострадянському просторі і вплив на Україну.

Члени Євросоюзу і НАТО повинні, як індивідуально, так і колективно, втілювати в життя три взаємодопоміжні політичні напрями:

по-перше, підтримати утвердження незалежності України, її суверенітету, територіальної цілісності й національної безпеки шляхом інтеграції в євроатлантичні структури;

по-друге, сприяти фундаментальній зміні політики українського уряду в напрямку такої, яка була б базована на демократичному правлінні, верховенстві закону і людських правах;

і по-третє, чинити опір відвертій і прихованій політиці Росії та її операціям, які мають на меті відновити російську гегемонію над Україною.

Підписання Угоди про асоціацію між Євросоюзом і Україною включно з поглибленою і всеохоплюючою зоною вільної торгівлі та угоди про річну національну програму співпраці між Україною і НАТО за 2012 р. є важливими заходами, мета яких є підтримати заангажованість і шлях до інтеграції.

Співробітництво з Президентом Януковичем та іншими ключовими урядовцями режиму, які відповідають за теперішню антидемократичну політику, повинно бути зосереджене на тому, щоб сприяти основній зміні напрямку, протилежного до авторитарного правління.

Бойкоти та санкції повинні націлюватися на конкретних урядовців, а не на український народ.

Українському народові належить підтримка в поширюванні людських прав, у його намаганнях збудувати громадянське суспільство і незалежні організації засобів масової інформації. Треба надавати підтримку малим і середнім підприємствам. Слід підтримувати неурядові громадські організації та незалежні громадські групи у їхній роботі, яка має на меті підняти рівень національної свідомості, відновити національну пам'ять України і поширювати демократію, європейські цінності та норми.

Євросоюз, НАТО, Організація з питань безпеки і співробітництва в Європі, Сполучені Штати Америки і Канада повинні вдатися до максимальних зусиль для забезпечення, щоб парламентські вибори в Україні 28 жовтня 2012 р. і передвиборча політична кампанія відбулися чесно і прозоро. Закликаємо звільнити з в'язниць або з-під арешту колишнього прем'єр-міністра Юлію Тимошенко і всіх інших політв'язнів, громадських активістів та оборонців людських прав, та дати їм право взяти участь у процесі політичної кампанії і кандидуватися на виборах.

Російську Федерацію, її теперішніх керівників і високопоставлених урядовців треба обов'язково притягнути до відповідальності шляхом цільових санкцій і бойкотів за порушення людських і цивільних прав у Росії. Критично важливим питанням є припинення безнастанних підривних операцій Росії проти України та її інтеграції в євроатлантичні установи. Нормальних стосунків не слід продовжувати, поки Москва не продемонструє — словом і ділом — своє зобов'язання шанувати міжнародні норми поведінки, як у себе так і за кордоном.

Того же вечора заяву було відкрито для доступу усім делегаціям, що прибули на саміт НАТО, а також доставлено безпосередньо Президентові В. Януковичу та його оточенню. Заява - є підсумком роботи оргкомітету і відображає концептуальні політичні погляди американського і канадського відділів Світової конференції українських державницьких організацій. У ній взято також до уваги й головні ідеї доповідачів, висловлені протягом конференції.

До сказаного слід додати, що ділова атмосфера конференції доповнилася доброзичливістю вітань з боку громадськості. Наприклад, учні Школи українознавства в Чикаго (директор Люба Маркевич) привітали хлібом і сіллю Володимира Огриска, під час бенкету виступав український танцювальний ансамбль із Чикаго «Громоваця» під керівництвом Роксоляни Пилипчак. А завершив бенкет виступ хору Спілки української молоді відділу ім. Миколи Павлушкова в Чикаго (диригент Володимир Попович).

Зал був переповнений учасниками, які прибули з усіх сторін північної Америки – від Каліфорнії і Альберти до Монреалю і Атланти.

Завдяки фірмі ВІДІЯ конференція транслювалась в прямому ефірі в мережі інтернет. Треба також відзначити, що і конференція (участь у якій була безкоштовною), і бенкет (квиток коштував тільки 50 доларів) стали можливими завдяки щедрим спонсорам: УККА

відділ Іллінойс, Фондація «Спадщина» Першого Щадничого Банку Певність; MB Financial Bank; Українсько-Американська Кредитна Спілка Самопоміч в Чикаго, Кредитна Спілка «Будучність» у Канаді, Українсько-американська фундація «Воля», Організація оборони чотирьох свобод України, Ліга українців Канади, Дослідний Інститут «Україніка», Ліга українок Канади, Український Народний Союз, Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, організація «Провидіння».

Організаційний комітет конференції і бенкету очолювали президенти північноамериканських членів-організацій Світової Конференції українських державницьких організацій:

Стефан Качурак, національний президент Організації оборони чотирьох свобод України;

Христина Верещак, національний президент Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України;

Андрій Бігун, голова крайової управи Спілки української молоді в Америці;

Богдан Гаргай, голова Українсько-Американської Фондації «Воля»;

Богдан Ковалик, президент Товариства ветеранів УПА;

Орест Стеців, національний президент Ліги українців Канади;

Адріяна Буйняк-Вилсон, національний Президент Ліги українок Канади;

Оляна Грод, голова крайової управи Спілки української молоді в Канаді;

Микола Кошик, національний президент Товариства ветеранів УПА;

Олег Романишин, головний редактор газети «Гомін України» ;

До складу виконавчого комітету входили: Борис Потапенко (голова), Павло Бандрівський (фінасовий референт), Марта Фаріон (референт інформації), Володимир Зарицький (програмний референт), Олесь Стрільчук (господар).

Борис Потапенко